

Tentamen

MVE340 Matematik 2 för Sjöingenjörer

2016-04-05 08.30–12.30

Examinator: Joakim Becker, Matematiska vetenskaper

Telefonvakt och rond: Joakim Becker, telefon: 0738 496962

Hjälpmedel: bifogat formelblad, typgodkänd räknedosa

För godkänt på tentamen krävs antingen minst 5 poäng per uppgift, eller minst 25 poäng på hela godkäntdelen. Poäng på duggor eller tentor enligt pingpong (VT15) får ersätta poängen på motsvarande uppgifter på denna tentamen. För betyg 4 eller 5 krävs dessutom 33 resp. 42 poäng sammanlagt på tentamens två delar.

Till samtliga uppgifter skall fullständiga lösningar redovisas. Motivera och förklara så väl du kan.

Godkäntdelen

1. (a) Beräkna $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3x - 5x^2}{2 + x - 4x^2}$ (2p)

(b) Låt $f(x) = 3x^3 - 1 - \frac{2}{x^2}$. Bestäm tangent och normal till f :s graf i punkten där $x = -1$. (3p)

(c) Givet $f'(x) = \frac{(x+2)(3-x)}{x^2+1}$. I vilket/vilka intervall är funktionen $f(x)$ avtagande? Motivera. (2p)

(d) Till en funktion f har man följande värdetabell: (1p)

x	-3	-2	-1	0	1	2	3
$f(x)$	-1.5	-2.1	-2.7	-2.0	-1.3	-1.0	-0.4

Finn ett närmevärde till $f(-0.4)$ med linjär interpolering.

2. (a) Låt $f(x) = 2x^3 - 3x^2 + 4$. Ange alla lokala maxima och minima samt skissa grafen. (3p)

(b) Bestäm en approximation till roten till ekvationen $f(x) = 0$ med Newtons metod då $f(x) = 5 - 4x^2 + 3x^3$. Du kan vara nöjd då $|f(x_k)| < 0.05$. (2p)

(c) Beräkna arean mellan kurvorna $y = 4 + 3x$ och $y = 2x^2 + 5x$ (3p)

3. (a) Bestäm A och B så att funktionen $y(t) = Ae^{3t} + Be^{-2t}$ är en lösning till differentialekvationen $y'' - 5y = 2e^{3t} - 3e^{-2t}$. (2p)

(b) Bestäm den lösning till differentialekvationen $y + 3y' = 0$ som uppfyller begynnelsevillkoret $y'(0) = -2$. (2p)

(c) Bestäm den lösning till differentialekvationen $4y'' + 16y' + 17y = 0$ som uppfyller begynnelsevillkoren $y(0) = 2$, $y'(0) = -3$. (4p)

4. (a) Bestäm ekvationen för linjen genom punkterna $(-1, 2, -3)$ och $(4, -5, 6)$ på parameterform. Ange också koordinaterna för en annan punkt på linjen. (2p)

(b) Bestäm en vektor som är ortogonal (vinkelrät) mot båda vektorerna $(1, 0, 3)$ och $(2, -3, 5)$. (2p)

(c) Ange ekvationen för planet som går genom punkten $(2, -4, 5)$ och är vinkelrätt mot vektorn $(3, -1, -2)$. (2p)

(d) Bestäm skärningspunkten mellan linjen $(x, y, z) = (3, 2, 1) + t(-2, 4, 3)$ och planet $x - 5y + 4z = 7$. (2p)

Överbetygsdelen

Poäng på dessa uppgifter kan inte räknas in för att nå godkänt. Normalt krävs för poäng på uppgift att man redovisat en fullständig lösningsgång, som i princip lett, eller åtminstone skulle kunnat leda, till målet.

5. Beräkna följande integraler. (6p)

(a) $\int_0^{\pi/4} \frac{\tan x - \sin^2 x}{\cos^2 x} dx.$

(b) $\int \frac{e^{2x}}{e^x + e^{-x}} dx.$

6. Beräkna största möjliga volym för en cylinder som är innesluten i ett tält i form av en halvsfär av radie R . Vi tänker oss att cylindern står med sin bas på marken inuti tältet. (Volymen för en cylinder är bas $\times$ höjd). (6p)

7. Ett rakt staket skall byggas mellan en punkt på positiva x -axeln och en annan punkt på positiva y -axeln. Staketet skall byggas så att det avgränsar området mellan kurvan $y = 1 - x^2$ och de positiva koordinataxlarna (det får inte passera igenom området). Var på kurvan $y = 1 - x^2$ skall staketet fästas för att bli så kort som möjligt? (6p)

Lycka till!

Formelblad för MVE340.

Trigonometri.

$$\begin{aligned}\cos(x+y) &= \cos(x)\cos(y) - \sin(x)\sin(y) & \sin(x+y) &= \sin(x)\cos(y) + \cos(x)\sin(y) \\ \cos(2x) &= \cos^2(x) - \sin^2(x) & \sin(2x) &= 2\sin(x)\cos(x) \\ \sin^2 x + \cos^2 x &= 1 & 1 + \tan^2 x &= \frac{1}{\cos^2 x}\end{aligned}$$

Linjär interpolering.

$$a < c < b, \quad f(a), \quad f(b) \text{ kända:} \quad f(c) \approx f(a) + \frac{f(b) - f(a)}{b - a}(c - a)$$

Deriveringsregler.

$$\begin{aligned}(f(x) \pm g(x))' &= f'(x) \pm g'(x) & (f(x)g(x))' &= f'(x)g(x) + f(x)g'(x) \\ \left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' &= \frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{(g(x))^2} & (f(g(x)))' &= f'(g(x))g'(x)\end{aligned}$$

Några derivator.

$$\begin{aligned}D(x^p) &= px^{p-1} & D(e^x) &= e^x & D(e^{cx}) &= ce^{cx} & D(a^x) &= a^x \ln a \\ D(\ln x) &= \frac{1}{x} & D(\sin x) &= \cos x & D(\cos x) &= -\sin x & D(\tan x) &= 1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}\end{aligned}$$

Tangent och normal i en punkt $(a, f(a))$ på grafen till $f(x)$.

$$\text{Tangentens ekvation: } y = f(a) + f'(a)(x - a) \quad \text{Normalens ekvation: } y = f(a) - \frac{1}{f'(a)}(x - a)$$

Numerisk lösning av ekvationen $f(x) = 0$ med Newtons metod.

$$\text{Startvärde } x_0, \text{ upprepa } x_{k+1} = x_k - \frac{f(x_k)}{f'(x_k)} \text{ tills } |f(x_{k+1})| \text{ är litet nog.}$$

Integralkatalog.

$$\begin{aligned}\int x^a dx &= \frac{x^{a+1}}{a+1} + C, \quad (a \neq -1) & \int \frac{1}{x} dx &= \ln|x| + C \\ \int \sin x dx &= -\cos x + C & \int \cos x dx &= \sin x + C \\ \int \frac{1}{\cos^2 x} dx &= \tan x + C & \int \frac{1}{\sin^2 x} dx &= -\cot x + C \\ \int e^x dx &= e^x + C & \int a^x dx &= \frac{a^x}{\ln a} + C \quad (0 < a \neq 1) \\ \int f(g(x))g'(x) dx &= \int f(t) dt & \int f(x)g(x) dx &= F(x)g(x) - \int F(x)g'(x) dx\end{aligned}$$

Differentialekvationer

Differentialekvationen $my''(t) + cy'(t) + ky(t) = 0$ har den allmänna lösningen $y(t) = C_1 e^{s_1 t} + C_2 e^{s_2 t}$ där $s_{1,2}$ är lösningar till karakteristiska ekvationen $ms^2 + cs + k = 0$, $\left(s = \frac{-c \pm \sqrt{c^2 - 4km}}{2m}\right)$. Om $s_{1,2} = a \pm ib$ så är $y(t) = e^{at}(C_1 \cos(bt) + C_2 \sin(bt))$. Om $s_1 = s_2$ så är $y(t) = e^{s_1 t}(C_1 + C_2 t)$.

Vektor(kryss)produkt

$$\begin{aligned}u \times v &= (u_1, u_2, u_3) \times (v_1, v_2, v_3) = (u_2 v_3 - u_3 v_2, -(u_1 v_3 - u_3 v_1), u_1 v_2 - u_2 v_1) \\ &= \left(\begin{vmatrix} u_2 & u_3 \\ v_2 & v_3 \end{vmatrix}, -\begin{vmatrix} u_1 & u_3 \\ v_1 & v_3 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} u_1 & u_2 \\ v_1 & v_2 \end{vmatrix} \right)\end{aligned}$$